

[Ministeren for offentlige arbejder.]

En tilsvarende forenkling af zoneinddelingen og samtidig forhøjelse af taksterne foreslås for befordringen af cykler og motorcykler som rejsegods.

Taksterne for overførsel af biler på overfarterne påtænkes forhøjet med ca. 10 pct. Derimod agtes der ikke foretaget nogen forhøjelse af taksterne for det gods, der overføres på lastbiler.

Som tidligere nævnt blev taksterne for banepakker fra 1. juli i år forhøjet med 25 øre pr. pakke. Der påtænkes ingen yderligere forhøjelse af disse takster, men da maksimumtakster for banepakker nu er fuldt udnyttet, finder jeg det naturligt, at maksimumtakster forhøjes med 50 øre pr. pakke, bl. a. for at give mulighed for i tilfælde af en ændring af postvæsenets pakketakster administrativt at kunne foretage en tilpasning af statsbanernes banepakketakster.

Som ligeledes tidligere nævnt blev også stykgodstaksterne forhøjet fra den 1. juli med ca. 20 pct. Der påtænkes ikke nu nogen yderligere takstændring, men da lovens maksimumtakster også her er så godt udnyttet, foreslås de forhøjet med ca. 10 pct. for i givet tilfælde at kunne muliggøre en administrativ forhøjelse eller tilpasning af taksterne. Samtidig agtes indført et gebyr på 50 øre pr. sending for stykgods, som ekspederes med fragten henvist til opkrævning hos adressaten, begrundet med det hermed forbundne større ekspeditions- og bogføringsarbejde.

For vognladningsgodset agtes indført særlige 20-tonns takster, der i det store og hele svarer til de nugældende 15-tonns takster, og de nye 5-, 10- og 15-tonns takster sættes i relation til den nye 20-tonns takst, således at forhøjelsen, der bliver størst for de lavere takstklasser, også bliver relativt større for de mindre vognladninger. Forhøjelsen vil gennemsnitlig andrage ca. 7 pct.

Taksterne for befordring af levende dyr agtes forhøjet med ca. 10 pct. Samtidig ændres beregningsgrundlaget, så fragten regnes efter de almindelige godstakster, hvorved de særlige takster for levende dyr bliver overflødige, ligesom de særlige bestemmelser i statsbaneloven om levende dyr kan udgå.

Under forudsætning af uændret trafik vil der ved de foreslåede forhøjelser opnås følgende omtrentlige merindtægter pr. år:

Billetter	ca. 18,5 mill. kr.
Abonnementskort	6,7 — -
Rejsegods	0,9 — -
Biler på overfarterne	3,3 — -
Stykgods (tillæg for hen-	
vist fragt)	1,8 — -
Vognladningsgodts	9,0 — -
Levende dyr	0,4 — -

I alt . . . ca. 40,6 mill. kr.

hvortil så yderligere kommer ca. 14 mill. kr. for de pr. 1. juli d. å. gennemførte ændringer af taksterne for stykgods og banepakker, eller i alt ca. 55 mill. kr. pr. år, alt under forudsætning af, at der ikke som følge af takstforhøjelser sker større trafikafvandring.

For indeværende finansår vil forslagets gennemførelse kun betyde en meget begrænset merindtægt, fordi takstforhøjelsen kun vil virke i 3 à 4 måneder, alt efter den gyldighedsdag, loven får, og som af regnskabsmæssige grunde bør være den 1. i en måned.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale det foreliggende lovforslag til ændringer af statsbaneloven til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Endvidere tillader jeg mig at fremsætte *forslag til lov om ændringer i postloven.*

Post- og telegrafvæsenets regnskab for finansåret 1960-61 afsluttedes med et overskud på ca. 56 mill. kr.

Som det fremgår af bemærkningerne til nærværende lovforslag, må det imidlertid påregnes, at tjenestegrenen post i finansåret 1960-61 har givet et underskud på 11 mill. kr., og for finansåret 1961-62 vil postforretningerne give et underskud på omkring 40 mill. kr.

Det må derfor anses for forretningsmæssigt rimeligt at forhøje visse posttakster.

Ved det foreliggende lovforslag er underskuddet for de mest tabgivende forretninger, nemlig besørgelsen af dagblade, ugeblade og tidsskrifter samt pakkebesørgelsen, søgt udjævnet, ligesom der er foreslået forhøjelser for de tjenester, hvor der er et misforhold mellem de gældende takster og de nuværende udgifter til udførelsen af de pågæl-

[Ministeren for offentlige arbejder.]

dende tjenester. Endvidere tilsigter forslaget en vis rationalisering gennem en forenkling af portosystemet.

Det bemærkes i øvrigt, at forhøjelse af taksterne navnlig foreslås på områder uden for den egentlige brevbesørgelse, og hvor en eventuel nedgang i trafikken vil medføre en lettelse i arbejdssituationen for post- og telegrafvæsenet.

Den egentlige brevbesørgelse, d. v. s. besørgelsen af adresserede brevfor sendelser, må påregnes ikke at give underskud, og forhøjelsen på dette område foreslås derfor væsentligst lagt på brevfor sendelser over 250 g, idet disse for sendelser ikke i almindelighed kan behandles sammen med den øvrige brevpost eller i maskiner, der er beregnet til automatisk behandling af brevpost, men må behandles særskilt, hvorfor udgifterne ved postbesørgelsen af disse for sendelser er væsentligt større end for brevfor sendelser i almindelighed. Endvidere bør portoen for breve af vægt mellem 250 g og 1 kg ikke være mindre end portoen for pakker af vægt indtil 1 kg.

Brevbesørgelsen er postvæsenets hovedopgave, og som modstykke til postvæsenets pligt til direkte omdeling af post på hverdage til stort set alle husstande i landet — også i tyndt befolkede egne, selv om det kun kan ske med tab — samt pligt til at opretholde postforbindelsen med små, ofte fjerntliggende øer er der i postloven givet postvæsenet en vis eneret på brevbesørgelsen, medens postvæsenets øvrige forretninger: besørgelsen af dagblade, ugeblade og tidsskrifter, pakkebesørgelsen samt pengebesørgelsen, udføres i konkurrence med andre.

Det kan ikke anses for rimeligt, at der i ly af eneretten for brevbesørgelsen og til dækning af underskud for den besørgelse, der udføres i konkurrence med andre, foretages forhøjelse af portoen for adresserede brevfor sendelser, ud over hvad der er nødvendigt af forretningsmæssige grunde.

Med hensyn til den foreslåede forhøjelse af portoen for dagblade, ugeblade og tidsskrifter ønsker jeg at understrege, at en gennemførelse af forslaget på dette område alene vil bevirke, at merudgifterne ved avisbesørgelsen kan påregnes nogenlunde dækket, og at generalomkostningerne som

hidtil må dækkes gennem indtægterne fra brevbesørgelsen.

En sammenligning af portoen pr. avisnummer i 1931, på hvilket tidspunkt det må antages at indtægterne vedrørende avisbesørgelsen nogenlunde har dækket merudgifterne ved denne besørgelse, og portoen pr. avisnummer i 1961 viser, at portosatserne i løbet af de 30 år er steget med 67-179 pct. Mindst har stigningen været for dagblade af vægt indtil 50 g pr. nummer, størst for de tunge ugeblade. I samme tidsrum, fra 1931 til 1961, er betalingen til postvæsenets kvindelige avisbude samt til postbude og ekstrasbude steget 370-455 pct. Det fremgår tydeligt af denne sammenligning, at avisportoen ikke er blevet forhøjet svarende blot nogenlunde til stigningen i postvæsenets omkostninger.

De foreslåede takstforhøjelser påregnes årligt at ville indbringe:

Brevfor sendelser	1 500 000 kr.
Pakker	7 000 000 -
Postanvisninger, postopkrævninger og postindkasseringer	5 300 000 -
Aviser	
Dagblade	6 900 000 -
Ugeblade og tidsskrifter	10 400 000 -
Anbefalede brevfor sendelser	600 000 -
I alt	<u>31 700 000 kr.</u>

Den påregnede merindtægt for pakker er beregnet ud fra den forudsætning, at hele landet med hensyn til taksering af postpakker fremtidig udgør ét takstområde, således at de ved bekendtgørelse fastsatte lavere takster for pakker til befordring inden for nærzoneområdet bortfalder.

Det påtænkes samtidig at forhøje en del takster ved ændring af „Bekendtgørelse om benyttelse af postvæsenet“. Disse ændringer påregnes at give følgende omtrentlige årlige merindtægter:

Brevpakker	500 000 kr.
Adresseløse for sendelser	2 700 000 -
Navneudbetalingskort	1 000 000 -
	<u>4 200 000 kr.</u>

Endvidere påregnes administrativt gennemført en sanering af de specielle — og komplicerede — regler for, hvad der i den

[Ministeren for offentlige arbejder.]

indenrigske posttjeneste kan tilføjes med håndskrift eller ad mekanisk vej på en tryksagsforsendelse, således at de danske tryksagsbestemmelser i det store og hele vil blive i overensstemmelse med, hvad der er gældende i Norge og Sverige, samt hvad der er fastsat i verdenspostkonventionen. Saneringen påregnes at give en årlig merindtægt på ca. 4 300 000 kr.

Den samlede årlige merindtægt af alle forhøjelserne kan herefter anslås til ca. 40,2 mill. kr. Heraf udgør forhøjelsen af portoen for dagbladene som nævnt 6,9 mill. kr. eller 17,1 pct. af den samlede forhøjelse efter forslaget og forhøjelsen af portoen for ugeblade og tidsskrifter 10,4 mill. kr. eller 25,9 pct. af den samlede forhøjelse.

Jeg skal med disse bemærkninger tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg skal herved tillade mig at fremsætte forslag til lov om salg af indenlandsk frugt og indenlandske gartneriprodukter ved frivillig offentlig auktion.

Den nugældende lov om salg af gartneri- og haveprodukter ved auktion er fra 1899 med tillægslove af 1930 og 1933. Efter disse love kan der gives bevilling til afgiftsfri auktioner til henholdsvis enkeltpersoner, kommuner og andelsselskaber og lignende sammenslutninger, men bevillingerne er begrænset til auktioner inden for en kommunes område. Med den moderne teknik er det nu muligt at afholde synkroniserede auktioner, hvorved forstås, at auktionsstedet ved telefon eller på anden måde er sat i forbindelse med auktionslokaler andre steder i landet, således at der ved auktionens afholdelse også kan bydes på auktionen fra disse lokaler, og landbrugsministeriet har modtaget opfordring til at søge den anførte begrænsning til en kommunes område hævet, således at auktioner over frugt- og gartneriprodukter afgiftsfrit kan holdes som synkroniserede auktioner. Denne auktionsform har store fordele; den medfører bl. a., at markedet udvides til fordel for en bedre og sikrere prisdannelse, og at man sparer transport af varer til auktionsstederne, idet der kun er vareprøver til stede i de forskellige lokaler.

Da landbrugsministeriet for flere år siden første gang blev anmodet om at søge afgiftsfrihed for synkroniserede auktioner, blev der fra forskellig side ytret betænkelighed ved denne auktionsform, idet man frygtede, at den på uheldig måde kunne forstærke prisudsvingene for varerne. I dag synes der imidlertid at være overvejende stemning for ordningen, og da denne allerede i et vist omfang praktiseres nu, blot mod betaling af afgift, har jeg ment, at tiden er inde til også at søge de omhandlede auktioner fritaget for auktionsafgift.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Jeg har dernæst den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om sundhedskontrol med planteskoleplanter.

Lovforslaget fremsættes under hensyn til, at det i § 9 i lov nr. 65 af 26. marts 1958 om sundhedskontrol med planteskoleplanter er bestemt, at loven skal optages til revision i folketingssåret 1961-62, og forslaget går ud på, at denne revisionsbestemmelse ophæves.

Loven blev i 1958 gennemført efter indstilling fra Erhvervsrådet for Gartneri og Frugtavl som en videreførelse af den tidligere frivillige kontrol, og selv om der ved loven blev pålagt producenterne betydelige forpligtelser, gik planteskolernes organisation og erhvervsrådet ind for forslaget som et værdifuldt bidrag til en forbedring af plantebestanden her i landet.

Det var herved en forudsætning for erhvervsplanteskolerne, at loven uden undtagelse skulle komme til at gælde for alle, der fremstiller planteskoleplanter med salg for øje.

Der er almindelig enighed om, at loven i den forløbne periode har virket tilfredsstillende, og under hensyn hertil har De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforeninger, statens plantetilsyn, Erhvervsrådet for Gartneri og Frugtavl, Fællesudvalget for Fremavl og Sundhedskontrol med Havebrugsplanter og Plantesundhedsrådet erklæret sig indforstået med, at revisionsbestemmelsen ophæves.

Dansk Skovforening har foreslået en ændring på et enkelt punkt. Herom henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslaget.